ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਸਿਵਲ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ

ਭੰਡਾਰੀ ਅਤੇ ਫਾਲਸ਼ਾ ਜੇ.ਜੇ.ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ।

ਸਯਦ ਅਬਦੁਲ ਅਲੀਮ, ਆਦਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸਈਦ, ਆਦਿ, ਜਵਾਬਦੇਹ।

1949 ਦਾ ਸਿਵਲ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ (ਫੁਟਕਲ) ਨੰਬਰ 68

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਰਡਰ 47 ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1946 ਨੂੰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਮੈਜਸਟੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਖਰਚੇ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ 27 ਦਸੰਬਰ, 1948 ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਗਿਆ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 16 ਮਾਰਚ, 1949 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਮ੍ਹਾ ਰਾਸ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 112 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 151, ਆਰਡਰ 47, ਨਿਯਮ 1, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਅਤੇ ਆਰਡਰ XII, ਨਿਯਮ 6, ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(1940 ਦਾ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 94 ਦਾ 1 ਜੂਨ 1943 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।)

ਕੇ.ਐਸ. ਥਾਪਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਨ.ਅਵਸਥੀ.

ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

ਭੰਡਾਰੀ, ਜੇ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਛੋਟਾ ਪੁਆਇੰਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1946 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੱਯਦ ਅਬਦੁਲ ਆਲਿਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਖਰਚੇ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। 24 ਜੁਲਾਈ 1948 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕੇਸ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਆਸਾ ਰਾਮ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 1,783 ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਵਰ ਹੇਠ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਪਰ 1 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ 200 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ 1,783 ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। 18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ 27 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਨਦੇਹੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਸ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਅਤੇ 10 ਅਕਤੂਬਰ 1948 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸਾ 17 ਦਸੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਰਕਮ 20 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ 27 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਗਿਆ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

16 ਮਾਰਚ 1949 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਾਨ-ਪ੍ਰਾਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, 20 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਰੂਲਜ਼, 1942 ਦੇ ਆਰਡਰ XII ਦਾ ਨਿਯਮ 6, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਿਯਮ 2, 3, ਜਾਂ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਫੈਡਰਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਥ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ 1,783 ਰੁਪਏ ਦੀ

ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 205 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਅਪੀਲ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਅਰਥਾਤ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਰਡਰ ਇਨ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀਵਾਨੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ (ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਾਧਾ) ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਂਸਿਲ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿੱਧੀ ਅਪੀਲ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਆਰਡਰ 47 ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 151 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਉਂਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੈਜਿਸਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 12 ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਸਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿਉਂ ਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟੀ ਦੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਖੁੰਝ ਜਾਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਲ 1948 ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ "ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ (ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਾਧਾ) ਐਕਟ, 1947 ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ, (ਜੋ ਕਿ 1 ਫਰਵਰੀ 1948 ਤੋਂ ਹੈ)। ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਰਥਾਤ, ਦੀਵਾਨੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੈਜਿਸਟੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਅਪੀਲ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਐਕਟ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 205 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਦੀਵਾਨੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਅਪੀਲਾਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਸਿੱਧੀ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਕੌਂਸਿਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੈਜਿਸਟੀ ਕੋਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਉਂਸਿਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੈਜਿਸਟੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੌਂਸਿਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ-

ਪੱਤਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1 ਫਰਵਰੀ 1948 ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ। ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੀ ਮੈਜਿਸਟੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਲਈ, ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 112, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਅ ਆਰਡਰਜ਼, 1950 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਨ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 135 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੋ ਜੋ ਹੁਣ ਲਾਗੂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦੀ ਮੈਜਿਸਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 112 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੌਂਸਿਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੈਜਿਸਟੀ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਉਕਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ 1948 ਦੇ ਐਕਟ I ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਕੋਡ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਰਡਰ 47, ਨਿਯਮ 1, ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਅਧੀਨ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਤੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੈਰਿਟਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੀ, ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1946 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਫੀਸ

ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 1,783 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣੀ ਪਈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। 1 ਸਤੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ 200 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕੇਸ 10 ਦਸੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸਾ 17 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 10 ਦਸੰਬਰ 1948 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। 16 ਮਾਰਚ 1949 ਦੀ ਇਸ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:-

> "(5) ਕਿ ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 10 ਦਸੰਬਰ, 1948 ਨੂੰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸਾ 17 ਦਸੰਬਰ 1948 ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇ।
>
> (6) ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੂਚਨਾ 16 ਦਸੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ।
>
> (7) ਕਿ ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਰਕਮ 20 ਦਸੰਬਰ 1948, 19 ਦਸੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਐਤਵਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫਿਕ ਮਨੀ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ ਤੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ।"

ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ 10 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ 16 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ 16 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫਿਕ ਮਨੀ-ਆਰਡਰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਨੀ-ਆਰਡਰ ਕਿਸ ਦਿਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ 16 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ 16 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 20 ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ 16 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਡਾਕਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਕਤ ਰਕਮ 20 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਪਤੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੰਡੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ 16 ਮਾਰਚ 1949 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀਮਾ (ਹੱਦ) ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗਤ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
(ਅਨੁਵਾਦਕ)